

DN Jammerbugt

Formand: Søren Rosenberg,
Perikumvej 18 - 9440 Aabybro
Telefon: 30 24 18 34 - s.rosenberg@bbnpost.dk

Velkommen til DN Jammerbugtens Årsmøde 2017.

Dagsorden:

- 1. Kl. 19.00-19.10** - velkomst ved formand, Søren Rosenberg
- 2. Kl. 19.10-20.15** - Dagsorden i følge vedtægterne
- 3. Kl. 20.15-20.30** - Pause hvor DN er vært ved kaffe og brød. Benyt Jer gerne af øl/vand under mødet.
- 4. Kl. 20.30-21.30** - Foredrag om skarvbestandens udvikling i Danmark. Biolog Poul Hald Mortensen - fortæller om denne forhadte/elskede fugl i den danske natur.

Dagsorden i følge vedtægterne

- 1. Valg af dirigent** - der tilspørges Jörn Eskildsen - organisatorisk konsulent DN
 - 2. Bestyrelsens årsberetning**, ved formand Søren Rosenberg.
Efterfølgende debat og spørgsmål fra forsamlingen - **nb:** der indstilles til maksimum tre minutters taletid pr. spørgsmål fra forsamlingen. Indlæg har ligeledes en maks. varighed på 3 minutter - således kan flere komme til orde.
 - 3. Valg af medlemmer til bestyrelsen:** På valg er:
Martin Hesselsøe, genvalgt
Anders Hedegaard, genvalgt
Louise Hansen, genvalgt
Morten Sørensen, genvalgt
- Valg af suppleanter til bestyrelsen:** Nuværende suppleanter er:
Jørgen Jensen, genvalgt.
Henrik Mysager Knudsen, genvalgt.

Lars Heiring, genvalgt.

Jens Bak, genvalgt.

Ove Albrechtsen, overtager bestyrelsespost i stedet for Hans Jørgen Berntsen som pga. af sygdom har trukket sig udenfor sin valgperiode.

4. Forslag fra medlemmer - ingen indkommende forslag

5. Eventuelt

Danmarks Naturfredningsforenings Årsberetning Jammerbugt Afdeling 2017

Danmarks Naturfredningsforening er en landsdækkende naturforening, hvor natur, miljø, planlægning og klima er vores fokus punkter og det vi værner om i vores kærlighed til bevarelse af den trængte natur - både for vores egen skyld, men i højeste grad for naturens egen skyld.

Og der har været rigeligt at se til for os både lokalt, men også nationalt.

Regeringsskiftet fra S til V virkede faretruende for natur, miljø og planlægning, men at det i virkelighedens verden gik så galt, havde vi ingen anelse om, da vi nu ser en Regeringen, som med Dansk Folkeparti har flertal i Folketinget.

I praksis går det så galt som frygtet inden for "vores" område - natur, miljø og planlægning.

Der er lavet en landbrugspakke med øget kvælstoftilførsel til landbrugsafgrøderne som vil påvirke vores vandmiljø negativt.

Den er gal med planlagte aktiviteter i kystnærhedsområdet også inden for kystbeskyttelseslinjen - ja hvor egen kommune er ligefrem citeret for at "udfordre lovgivningen" inden for kystnærhedszonen - vi kender dog endnu ikke hvilke konsekvenser denne udfordring af lovgivning vil betyde for kystområderne - men et godt råd kan være - lad nu være med at planlægge for nye sommerhusområder nær kysten, med fare for at sommerhuse vil styrte i havet, med det mere ustabile klima vi efterhånden må lære at leve med - og indrette os efter!

Regeringen er ikke færdig med at komme med forslag som vil påvirke vores miljø - her tænker jeg især på havbrug i Kattegat, vandskellige forhold for bæredygtig fiskeri og beskæring af Natura 2000 områderne.

I europæisk sammenhæng har vi rekord i artsfattigdom. Vi har mindst natur i forhold til vores areal. Selv lande med betydelig større befolkningstæthed end vores har rigere natur.

Mange fuglearter med tilknytning til det åbne land er i tilbagegang, og helt galt er det med insekt livet. Specielt det sidste gælder ikke kun for Danmark, men hele Vesteuropa. - Det er ikke kun i Danmark der sprøjtes med pesticider..

Undskyld for dette negative opråb, det er desværre nødvendigt at råbe op, og godt at Danmarks Naturfredningsforening findes OG at vi har et fantastisk dygtig Sekretariat, som tager kampene på det nationale og internationale plan og samtidigt kan rådgive og støtter os lokale DNér i afdelingsbestyrelser i det ganske land. Herfra DN Jammerbugt, skal lyde en stor ros til Sekretariatet i Masnedøgade i København :-) tak for samarbejdet som naturligvis fortsætter i samme gode ånd.

Selvom vi har rekord i artsfattigdom, så tror og håber jeg at naturen langsomt bliver styrket og flere arter kommer til. Den blåfinnede tun er et godt eksempel, tunen er nu begyndt at vise sig stabilt i danske farvande, dvs. fødegrundlaget må være til stede og andre små lyspunkter er også at spore.

F.eks. går det godt for sommerfuglen hedepletvingen, her lokalt.

Men det kræver en kæmpe indsats og planlægning/prioritering, af os mennesker såfremt at biodiversiteten skal øges. Vi kan hver især gøre en lille forskel ved at planlægge vores have, uden brug af gift, planlægge planter med høj pollen indehold, lade græsset gro lidt vildere, og i det hele taget, ikke at være så pernippen med ukrudtet - Vildere med vilje kalder jeg personligt min parcelhushave i villakvarteret i Aabybro.

Industrigrundene kunne også generelt spare en masse tid og penge ved at gå uden om felter med plæneklipperen, således spare man både tid og arbejdskraft og gør noget godt for insekterne.

Landbruget som i Jammerbugt Kommune er 65 % af hele kommunens areal kan gøre en kæmpe forskel for naturen. Man får ikke nødvendigvis en større biodiversitet ved at omlægge til økologi - næh, det som naturen mangler er **plads**.

Plant nogle læbælter, lad naturlige lavninger udvikle sig til natur, således der etableres flere spredningskorridor og åndehuller for insekter, fugle, padder og pattedyr.

Hvordan så med fremtiden - ja der er en ændring på vej i befolkningen, som i højere grad gerne vil gøre de rigtige valg i forhold til bæredygtighed og sprøjtefri fødevarer. Det er meget positivt. Natursynet rykkes der også ved - altså den rigtige vej.

Eksempelvis sammenholdet om at bevare de frie kyster i 2016 og lige for nyligt sammenhold om at bevare Amager Fælled som naturområde, uden at planlægge for boligkomplekser.

Faktisk også lige lidt nordøst for os, er det lykkedes en gruppe lystfiskere, at ligge så massivt pres på lokalpolitikkerne at man nu vil ændre den gamle opstemning ved Sæby Vandmølle, som ellers i mange årtier, har været en stopklods for havørredens fri vandring op til gydepladserne. Nu tænkes der både natur og kultur ind med en løsning som både bevarer Sæby Vandmølle og lader ørreder uden forhindring gå op til gydepladserne i Sæby Å. Befolkningen vil gerne naturen!!

Denne befolkningsændring tror og håber jeg, kan gøre en forskel på biodiversiteten, så vi får stoppet tilbagegangen inden det er for sent. Vi bliver nødt til at tro på det.

Internt i DN er der for et halvt år siden blevet ansat en administrerende direktør, Søren Bojer Nielsen. Den nye direktør har lavet en hel del om på strukturen i Sekretariatet. Bl.a. er natur og miljø slået sammen i én afdeling, og der er oprettet en afdeling for kommunikation.

En anden stor forandring kommer til foråret 2018. Ella Maria Bisschop-Larsen træder efter 12 år tilbage som præsident.

Hvem der vil kandidere til posten vides endnu ikke..

På den hjemlige front her i Jammerbugt Kommune, har der selvfølgelig været en stor del sager som vi har blandet os i.

De sager som har krævet mest af vores tid er følgende:

- Høringssvar for vindmøller ved Thorup Sletten
- Input til Helhedsplan 2017
- Ryå tillægs regulativ som giver mulighed for 4 grødeskæringer
- Høring af indskrænkning af N2000 områder - DN forslag for udvidelser..
- Ryå arbejdsgruppe/Vandrådsarbejde
- Fredningsbesigtigelser
- Ture og arrangementer
- Naturpleje

Jeg vil nu redegøre lidt nærmere for nogle af de ovennævnte sager.

Vindmøller Thorup Sletten

DN ser udbygningen af møller både på land og på havet som en del af løsningen på klimaudfordringen. Det er dog samtidig vigtigt, at vi friholder værdifuld natur og udpegede landskaber fra vindmøller, og undgår at placere møller, hvor der er store koncentrationer af sårbare dyrearter.

De eksisterende møller, der nedtages, ved Thorup Sletten er 70 meter høje. De erstattes med 150 meter høje møller, og med den meget større rotordiameter bliver vingernes bestrøgne areal mere end tidoblet.

Vores helt store betænkelighed går på de planlagte møllers størrelse og på deres placering.

I dag passerer fuglene de eksisterende vindmøller både mellem og over møllerne, uden større problemer. Men med de planlagte møller frygter vi mange fuglekollisioner, da placeringen af nogle af de 20 store vindmøller, er lige midt i fuglenes trækroute fra Løgstør Bredning og til Vejlerne - et internationalt beskyttet fugleområde. **Status** er at kommunerne er ved at behandle indsigelser og konsekvensvurdering, så hvor mange eller hvor få møller som bliver vedtaget, med mulighed for klageadgang vides ikke.

Input til Helhedsplan 2017

DN Jammerbugt har indsendt input til for-høringen af Helhedsplanen, som er Jammerbugt Kommuneplan 2017-2021 - og vi arbejder pt. med et endeligt høringssvar. Overskrifterne i for-høringen var følgende:

- **Grønt Danmarkskort**, herunder naturgenopretningsforslag i Jammerbugt Kommune
- **Jammerbugt Naturvej** - Strækningen "Bulbjerg til Ejstrup Strand som stillevej"
- **Nattehimlen over Jammerbugten - Området fra Vejlerne over Bulbjerg, Svinkløv/Grønnestrand til Blokhuis som "mørkeområde".**
- **NaturNationalpark Lien** - Et sammenhængende naturområder med store græssere - bison etc.
- **Jammerbugt Kommunes grønne arealer med natur nær drift**
- **Øget fokus på tilsyn af § 3 arealer.**

NaturNationalpark Lien - hvor den fredsommelige Jammerbugt Naturvej giver oplevelser - også om natten hvor mørket kan opleves uden generende lys.

Et sammenhængende naturområder med store græssere - f.eks. bison etc.

Tænk tanken: Rul forsigtig over den brede færst eller brug vildtlågen og du befinder dig nu i **NaturNationalpark Lien**.

Ud over de våde klitlavninger i det marine forland, trompeter et par ynglende traner. I det 1100 hektar store område, under ét stort hegn, ses en flok bisoner i det fjerne.

Både bisoner og tranen ses fint fra det handicapvenlige udsigtspost. Under Lien ses en rød glente som for luft under vingerne. En blå kærhøg slår ned over en flok sjaggere i havtorn krattet. Ved de mange nye klitlavninger høres strandtuds, når mørket falder på. Kun oplyst af nattehimmelen. Vr. Svenstrup Å slynger sig smukt i gennem landskabet. Efter at Rigkilde Life projektet har tilført naturpleje midler til ådalen, ses den flotte purpurgøgeurt, talrigt i maj og juni måned, ved kildevæld og rigkær. Djævelsbid indfinder sig på klitheden og hedepletvingen følger efter. Botanikken øges på biodiversitetskortet, nu ses også Klokkeensian.. Den ekstensive naturpleje med helårsgræsning bærer frugt. Rewilding virker..

Og Feriecentre ved Slettestrand må melde alt udsolgt og en venteliste så lang, da mange turister for nær og fjern kommer for at opleve stilheden, mørket og naturen her i **NaturNationalpark Lien**.

Dette valg af område er udpeget pga. at det i forvejen er statsejet, dvs. ingen lodsejerkonflikt, men området kan naturligvis med fordel udvides, såfremt private lodsejere kunne være interesseret i at også den skovbevoksede kystskrænt Lien på en billig måde naturplejes effektivt ved hjælp af f.eks. bison. **Tænk tanken.**

Høringsvar højspændingsstation ved Klim Fjordholme

I årets løb skriver vi en hel del høringsvar hvor vi gerne kommentere på mulighederne for at tænke natur elementer ind i planlægning. Det har Energinet.dk lyttet til, således er vores forslag om at gøre noget for afskærmningen, naturindholdet og biodiversiteten ved deres nye højspændingsstation ved Klim fjordholme., blevet positivt modtaget. Der laves en sand- og stenhøj til insekter og firben. Beplantning med lokalt hjemmehørende buske og træer sker til foråret efter at jordkablerne er gravet ned. DN Jammerbugt vil sætte fugle- og flagermuskasser op og følge udviklingen fremover.

Ryå tillægs regulativ som giver mulighed for 4 grødeskæringer

I DN Jammerbugt har vi i flere henseender skrevet høringsvar og input til Vendsyssels største å-system - Ryå.

Ryå er i nogle øjne problematisk, da åen ved store og kraftige regnskyl, løber over sine bredder. Og da man generelt her i Danmark prøver på at tæmme naturen og dyrke afgrøder eller for den sags skyld bosætter sig ved en å, som naturligt periodevis løber over sine bredder, så vil der opstå problemer..

Nu er der et tillægsregulativ i høring som giver lov til 4 grødeskæringer om året.

Efter vores mening en kæmpe fejl at lave grødeskæringer som ikke nytter spor, eller ingen indflydelse har på vandstanden fra Den Hvide Bro og til Mejeribroen. I øvrigt et udsagn som bakkes op af en rapport udført af Orbicon, og bestilt af Brønderslev og Jammerbugt Kommune som har beregnet hvilke løsningsforslag som giver effekt. Udgiften for denne vandløbsvedligeholdelse skal betales af os - skatteborgere og derfor må kommunens politikker også stå til ansvar for dette misbrug af skatte kroner. Ligeledes skal kommunens politikere også stå til ansvar for at habitat direktivet er overtrådt, da man ikke må skære tagrør i fuld bredde i habitatområdet fra Stavad Bro og til Den Hvide Bro, pga. odderen og sjældne planter.

Lad dog den å være i fred og lad å-dalene og de ferske enge vende tilbage i stedet for at forvente at dyrke landbrug fra 2 meter bræmmen.

Mange steder er jorden under nivue med åen, effekten af bare 70 års intensiv landbrugsdyrkning viser nu tydelige spor og landbruget må nu se i øjnene at det er slut. Men svært at acceptere..

Status er at Teknik og miljøudvalget indstiller til kommunalbestyrelsen at gå videre med forslaget om et nyt regulativ som giver tilladelser til 4 årlige grødeskæringer. Dette regulativ er der mulighed for at klage over.

Høring af indskrænkning af N2000 områder - DN forslag for udvidelser i stedet

Som jeg fortalte i indledningen har Miljøministeriet netop sendt et forslag i høring om justering af Natura 2000 grænserne. Der er IKKE tale om en justering i høringsudkastet, men derimod en indskrænkning af beskyttet natur, som ellers er udpeget af EU. Det mener vi naturligvis er yderst kritisabelt.

I det konkrete høringsforslag er der desværre forslag om at udtage 550 hektar landbrugsjord ved Ølands Vejle. Dette område kan i fremtiden være nødvendigt at tænke ind i en plan for klimasikring. F.eks. med udlæg af ferske enge, som i stedet for intensive drænede marker, bedre kan opsuge større nedbør og være bufferzone for kommende forventede havvand stigninger. Hvis området er N2000 område, så kan der hentes EU-tilskud, modsat ikke Natura2000 områder. De 550 hektar ved Ølands Vejle er i dag udpeget som fuglebeskyttelsesområde F1. Området er intensivt drevet landbrugsjord. Men intensivt drevet jord, kan godt kan have stor betydning for naturen, for eksempel rastende trækfugle, derfor vil vi i vores hørings svar argumentere fra at Ølands Vejle, fortsat er Natura2000 område.

Vi kan begrunde det med at indenfor det 550 hektar område, er der flere arter som figurere på udpegningsgrundlaget, og som er registreret på DOF Basen og/eller fugleognatur.dk Således ses og registreres jævnligt trækfugle, især om foråret som : hjejle, knopsvane, pibesvane, sangsvane, kortnæbbet gås, grågås og lysbuget knortegås. Udover de fugle som er på udpegningsgrundlaget, så er der mange andre fuglearter som er tilknyttet agerbruget og som gør at DN mener at Fuglebeskyttelsesområde F1 skal forblive i sin nuværende størrelse. En meget stor bestand af ynglende gul vipstjert, kornværpling og sanglærke, er arter i tilbagegang på landsplan, men stabil i området.

Derudover ses hvert forår den sjældne **pomeransfugl**, fouragerende på de nypløjede marker, før fuglen flyver videre til den sibirske tundra for at yngle. Da pomeransfuglen er genganger og finder tilbage til samme rasteplasser, bør den i øvrigt optages som fugl på udpegningsgrundlaget.

DN Jammerbugts forslag i øvrigt under denne høring om justering af N2000 områderne, er en udvidelse af Natura2000 området nr. 13 Svinkløv Klitplantage og Grønnestrands samt Natura2000 område nr. 21 Ejstrup Klit, Egvands Bakker og Lien med Underlien.

Begrundelserne er mange, men overordnet set, har vores arealforslag, de samme udpegningsgrundlag, som de eksisterende N2000 områder.

F.eks. kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit), men også bilag II arten Hedepletvinge, findes i DN Jammerbugts forslag for det udvidede område.

Naturpleje

Hvem passer på naturen, når naturen ikke bare kan passe sig selv?

Ja, DN Jammerbugts naturplejegruppe gør hvad de kan, for at holde små lysåbne lokaliteter åbne, så der bliver plads til nøjsomme urter som f.eks. gøgeurter.

Vi har været ude med leen :-)) og plejet bl.a. rigkær - ved Hingelbjerger og Lien skrænten hvor kildevæld er tilgroet.. Og for 6. år i træk har vi været i gang ved Aaby Bjerg hvor ørnebregnen er svært at få kontrol over - den vil gerne brede sig.

Ture og arrangementer

Udover at være Naturens Advokat, så arrangerer vi også ture og arrangementer rundt i hele Jammerbugt Kommune, som jo er beriget og omgivet af flot og spændende natur, som kan byde på mange naturoplevelser.

DN Jammerbugt har i år, arrangeret 8 ture og arrangementer, som eksempelvis pleje af naturområder, besøg på en økologisk gård, Gl. Kongevej vandring og naturligvis den årlige affaldsindsamling samt Naturens Dag.

Vi er meget glade for at formidle naturoplevelser, da vi tror at vi også på den måde kan påvirke os mennesker til en bedre forståelse for naturen og dens behov.

Alle turene ledes under kyndig og dygtigt vejledning af bestyrelsesmedlemmer i DN Jammerbugt.

Husk i øvrigt at alle er velkomne på vores ture, som for det meste er gratis.

Medlemstal

Vi er glade og stolte af, at der er 734 medlemmer i Danmarks

Naturfredningsforening for Jammerbugt Kommune og ca. 130.000 medlemmer på landsplan. DN får flere og flere medlemmer, som i høj grad skyldes kampagner og presseomtale, samt lokalafdelingerne arbejde for naturen og miljøet.

Den politiske dagsorden, uden meget naturindhold - spiller sikkert også ind, og DN bliver nu mere hørt og synlige i mediebilledet..

Det er godt, og vi vil gerne være endnu flere medlemmer, for jo flere medlemmer jo større er vores gennemslagskraft også.

Meld Jer meget gerne ind i DN - det koster kun 350 kr. om året og hvis man er pensionist eller under 25 år så koster det 200 ,- kr.

Dog er der også mange som giver et ekstra bidrag med et månedligt beløb, man selv bestemmer, og det er vi naturligvis rigtig glade for.

DN Jammerbugt er på Facebook

<https://www.facebook.com/DanmarksNaturfredningsforeningJammerbugt/>

Husk at besøge vores Facebook side. Det er et hurtigt medie, hvor ens budskaber kan blive spredt så klik Jer meget gerne ind på vores Facebook side og synes godt om, og husk at sætte kryds af i notifikationerne, så modtager I også vores opdateringer.. Cirka 400 personer læser vores opdateringer, det er vi rigtig glade for. DN Jammerbugt udsender også et Nyhedsbrev som udkommer lejlighedsvis, og vi har selvfølgelig også en hjemmeside.

Tak til bestyrelsen

Nu er jeg ved at være ved vejs ende, med årsberetning, som formand for DN Jammerbugt.

Det har været et spændende år med store sager, som har krævet vores opmærksomhed og tid.

Selvom nogle måske ser DN, som en træls stopklods for al udvikling og vækst – ja det får vi tit skyld for, så er jeg sikker på at naturen siger tak for vores indsats, med endnu flere gode naturoplevelser i vente.

Jeg synes, vi er en meget dygtig bestyrelse på 16 yderst aktive og arbejdsivrige DN'er, hvor både suppleanter, og unge som ældre i bestyrelsen tager fat i arbejdet, som naturens stemme.

Udover bestyrelsen har vi en del ad hoc'er, som er med i valgte arbejdsgrupper.

Vi mødes ca. hvert 5. uge, her i Brovst Sport og Kulturcenter, som ligger central i kommunen i forhold til vores bopæl de forskellige steder i kommunen.

Men vi har ikke kun sagsarbejdet i tankerne, som for det meste ordnes over computeren efter en besigtigelse.

Vi er også glade for at mødes socialt og få naturoplevelser sammen.

Og årets tur gik til den smukke ø Samsø, som med dens store vidder og erosionsdale tryllebandt flere af os.

Under planlægning i 2018 er en uges ophold ved Vadehavet hvor destinationen er Rømø.

Husk altid at holde Jer orienteret om kommende ture, aktuelle sager mm. på vores hjemmesiden www.dn.dk/jammerbugt - under opbygning

Bestyrelsens sammensætning i 2017 for Danmarks Naturfredningsforening, Jammerbugt Afdeling er:

formand Søren Rosenberg

næstformand Otto Kjær

Inge Lis Dissing

Sigurd Christensen

Mariann Stenholm

Bettina Christensen

Hans Jørgen Berthelsen

Søren Vibe

Martin Hesselsøe

Anders Hedegaard

Morten Sørensen

Louise Hansen

Suppleanter:

Jørgen Jensen

Ove Albrektsen

Henrik Mysager

Lars Heiring

Jens Bach

Ad hoc:

Jørn Baandrup

Flemming Gregersen